

k udržení pracovní síly horníkovy a že jako takové musí býti také uznáno. Přihlíží-li se ke genesi ustanovení § 207 obecného horního zákona, ke shora uvedeným motivům provázejícím vznik tohoto zákonného ustanovení, nutno dospěti k závěru, že jím zákonodárce zamýšlel vyjmouti mzdu horníka z exekuce vůbec, bez ohledu na to, jde-li o exekuci pro pohledávky obyčejné, neb pro t. zv. pohledávky privilegované, včetně — jako jest tomu v tomto případě — pro výživné, neboť úmyslem zákonodárcovým bylo, horníkům jejich mzdy za každých okolností zajistiti, tím jejich pracovní schopnosti zachovati a takto netoliko jejich zájmům, nýbrž i zájmům provozu horního vůbec, jenž jest přece podmínkou zdárného rozvoje celého hospodářského života ve státě, posloužiti. Že řečená starobylá výsada havířstva nebyla změněna ani zákonem ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n., bylo pak obšírně dovedeno v plenárním usnesení tohoto nejvyššího soudu ze 16. května 1922, čís. pres. 85/22. Jest ovšem pravda, že toto rozhodnutí jest v rozporu s plenisimárním rozhodnutím bývalého nejvyššího soudu ve Vídni ze dne 22. března 1900, čís. judikátu 145 (Glaser-Unger nové pořadí čís. 943), než jak z důvodů tohoto vídeňského judikátu vychází na jevo, rozhodnutí to vůbec se s čl. IX. čís. 11 uvozovacího zákona k exekučnímu řádu nevypořádalo.

Čís. 2004.

Zákon o zabírání bytů obcemi ze dne 30. října 1919, čís. 592 sb. z. a n. Nárok obce na náhradu nákladu ve smyslu § 18 zákona předpokládá zákonné zabránění bytu a nevztahuje se na úpravy provedené před zábořem.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1922, R II 406/22.)

Žalující obec provedla po právoplatném záboru bytu dne 14. ledna 1921 v mezích zákona o zabírání bytů v zabraném bytu opravy. Zabírací nález byl původně omylem doručen bratru majitele domu, žalovaného majitele domu došel zabírací nález teprve dne 18. ledna 1921. Nejvyšší správní soud zrušil usnesením ze dne 10. října 1921 zábor bytu. Žalobu obce proti majiteli domu o náhradu výdajů na opravy bytu procesní soud první stolice zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkav pravomoci, znovu projednal a rozhodl. Důvody: Procesní soud první stolice, rozhoduje o žalobním nároku, nechce použiti zákona ze dne 30. října 1919, čís. 592 sb. z. a n. (o zabírání bytů obcemi) na tento žalobní nárok, poněvadž v době, když žalující obec učinila zažalovaný náklad na zabraný dům žalovaného, zábor proti žalovanému vůbec ještě nebyl vysloven, avšak neprávem. Dle zákona ze dne 30. října 1919, čís. 592 sb. z. a n., dlužno v rámci úkolů obci tímto zákonem uložených, přesně rozeznávat mezi úkony obce jako veřejného orgánu, jenž zabírá byty, a mezi čistě soukromoprávními postavením obce jako strany. V tomto směru jest obec podmětem práva nájemního, zakládajícího se na záboru bytu. V této vlastnosti pronajímá obec, platí nájemné a má zejména právo, provésti úpravy a obnovy v těchto bytech (vše to ovšem v mezích zákona o zabírání bytů). Zrušovacím nálezem správního soudu byly pouze zrušeny úřední (vrchnostenské) úkony obce (jako vrchnosti). Naproti tomu zůstalo vůči zabraným bytům nedotknuto dosavadní soukromoprávní po-

stavení obce. Zejména zůstávají v úplné neztenčené platnosti (účinnosti) všechna právní jednání, jež vykonala obec v posléz jmenované vlastnosti na základě zákona o zabírání bytů (ovšem zase jen až do doby, když nastala účinnost zrušovacího nálezu správního soudu). Do těchto soukromých práv obce nemohl vůbec zasahovati zrušovací nález správního soudu, neboť o těchto právech mají rozhodnouti jen soudy [§§ 13 (3), 18 a 27 (4) zák.]. Při tomto stavu věci náleželo procesnímu soudu zkoumati zákonitost žalobního nároku především dle předpisů o zabírání bytů. Dle §§ 13 (3), 18 a 27 (5) zákona ze dne 30. října 1919, čís. 592 sb. z. a n. jest obec oprávněna, upraviti zabraný předmět svým nákladem a provésti stavební změny; majitel domu je zase zásadně povinen, nahraditi obci náklady: a) při úpravě a stavební změně, které jsou spojeny pro majitele domu zřejmě s velkým prospěchem dle nynější hodnoty, nežádá-li majitel domu navrácení do předešlého stavu; b) při nevyhnutelně nutných nákladech na zabraný byt musí majitel domu rovněž nahraditi obci výlohy — dle hodnoty v době vrácení, v obou případech však nikoliv více než skutečný náklad. V zákoně uvedené povinnosti obce, dle nichž tato má napřed zpraviti majitele domu před provedením úpravy a o stavu domu před úpravou sepsati protokol, jsou pouze příkazy opatrnosti, ne věcné náležitosti nároku samého. Poněvadž veškeré tyto náležitosti tohoto uplatňovaného nároku jsou mezi stranami sporné a vyžadují ústního jednání se stranami, bylo věc vrátiti procesnímu soudu první stolice k opětnému jednání a rozhodnutí. Od bezprostředního jednání před soudem odvolacím bylo upuštěno, neboť nebylo by tím rozhodnutí urychleno; i náklady sporu nebyly by tím zmenšeny. Žalující strana žádá dále, aby zákonitost žalobního nároku byla přezkoumána pod právním hlediskem »jednání bez příkazu« (§§ 1036, 1037 obč. zák.) a »upotřebení věci k užitku třetího« (§ 1041 obč. zák.). Avšak v těchto směrech není opodstatněn důvod nesprávného právního posouzení věci rozsudkem první stolice. Neboť přímým plněním žalující strany vůči žalovanému (o takový případ se tu jedná) vznikl by nárok z »obohacení« na straně plnícího žalobce jen tehdy, kdyby náležitosti »jednatelství bez příkazu« dle práva občanského tu byly dány. Že těchto předpokladů v tomto případě tu nebylo, odůvodňuje zcela správně rozsudek procesního soudu první stolice. Bylo proto odvolání pouze v prvymenovaném směru vyhověno.

Nejvyšší soud k rekursu žalovaného zrušil usnesení odvolacího soudu a vrátil mu věc, by znovu rozhodl o odvolání žalující strany.

D ů v o d y:

Odvolací soud vyhověl odvolání žalující strany pouze, pokud uplatňuje právní důvod dle §§ 13 (3) a 18 zákona ze dne 30. října 1919, čís. 592 sb. z. n. a. o zabírání bytů obcemi; jinak, ovšem jen v důvodech, odvolání nevyhověl a vyslovil souhlasně s prvním soudcem, že žalobní nárok není odůvodněn s hlediska ustanovení §§ 1036, 1037 a 1041 obč. zák. Rekurs podal žalovaný, pročež lze zabývatí se pouze oním prvním titulem. Dle § 13 zákona o zabírání bytů obcemi může obec zabrané byty svým nákladem upraviti a provésti v nich stavební změny, o čemž budiž napřed zpraven majetník domu a o stavu před úpravou budiž sepsán protokol. Za předpokladů § 18 zákona jest majetník domu povinen, nahraditi

obci náklady na úpravu a stavební změny. Z těchto zákonných ustanovení jest zřejmo, že nárok obce předpokládá zabránění bytu ve smyslu zákona. Avšak tohoto předpokladu zde není, neboť žalující obec žádá od žalovaného náhradu za postavení komínu, předsevzaté 14. ledna 1921, ačkoliv žalovaného jako vlastníka domu teprve usnesením ze dne 18. ledna 1921 zpravila o tom, že byla v jeho domu zabráněna kuchyň. Okresní politická správa potvrdila ovšem k stížnosti žalovaného toto usnesení obecního úřadu, avšak Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 10. října 1921 rozhodnutí okresní politické správy pro vady správního řízení zrušil. Tím byl vyvrácen právní podklad žalobního nároku s hlediska výše uvedených §§ zákona o zabírání bytů a žalující obec není oprávněna dovolávat se tohoto zákona. Za tohoto stavu věci jest zbytečno rozeznávat, jak nesprávně míní odvolací soud, mezi úkony obce jako veřejného orgánu a mezi ryze soukromoprávním postavením obce jako strany ve smyslu §§ 10, 12, 13, 14, 15 a 20 zákona, neboť veškerá oprávnění obce vůči majetníku domu předpokládají zákonné zabránění bytu, kdežto v tomto případě proti žalovanému zákonné řízení ani zahájeno ani skončeno nebylo. Pro stanovisko žalující obce není ničeho získáno tím, že okresní politická správa s konečnou platností ve smyslu § 27 cit. zák. potvrdila usnesení obecního úřadu ze dne 18. ledna 1921, jelikož, nehledíc k tomu, že Nejvyšší správní soud ono rozhodnutí před podáním žaloby zrušil, §§ 13 a 18 zákona o zabírání bytů přiznávají obci nárok na náhradu za úpravy a stavební změny předsevzaté pouze po záboru («obec může zabráně byty a místnosti upravit a provést v nich stavební změny») a nikoliv za úpravy, provedené před zábořem, t. j. v tomto případě před usnesením žalující obce ze dne 18. ledna 1921. Proto není potřeba, jak nesprávně má za to odvolací soud, v tomto případě doplniti řízení s hlediska ustanovení § 18 zákona o zabírání bytů.

Čís. 2005.

Náhradový zákon ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n.

**Výpověď lze dáti buď současně s oznámením o zamýšleném převzetí, nebo když byl zábor poznamenán neb o poznámku jeho zažádáno. Lho-
stejno, že vlastník hodlá si do převzetí stěžovati.**

Výpověď ze zabraněného majetku není předčasná proto, že nebylo dosud rozhodnuto o uplatněném nároku vlastníka na propuštění, pokud se týče vyloučení. Do výpovědi lze si stěžovati pouze z důvodů §§ 12—15 náhr. zákona.

Pracemi »sklizňovými« [§ 12 (2) náhr. zák.] míní se sklizeň zemědělská.

Nelze si stěžovati na řádně udělenou výpověď z důvodu, že soud, vyřizuje výpověď, nedbal té které formálnosti.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1922, R II 419/22.)

O k r e s n í s o u d doručil výpověď Státního pozemkového úřadu hospodářicímú vlastníku. **R e k u r s n í s o u d** výpověď zamítl.

N e j v y š š í s o u d změnil napadené usnesení v ten smysl, že zamítl stížnost vlastníkovu do usnesení prvního soudu a zachoval výpověď v platnosti.